
Kunnanvaltuusto

Aika 26.11.2025 klo 18:00 -

Paikka Virta-sali, Valkeakoskentie 19, 37500 Lempäälä

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
104	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
105	Pöytäkirjan tarkastajat	5
106	Hakkarin koulun peruskorjaus 2026-2027, käynnistyspäätös	6
107	Kaavoitusohjelma 2026	11
108	Muutostalousarvio vuodelle 2025	13
109	Käyttöomaisuuden poistosuunnitelman päivittäminen	15
110	Ympäristönsuojelun yleiset maksuperusteet	18
111	Vuoden 2026 talousarvio ja vuoden 2026-2028 taloussuunnitelma	22
112	Vastaus valtuustoaloitteeseen / Rakennuskannan huomioiminen käyttötaloudessa ja kunnossapidon järjestelmällinen parantaminen	30
113	Vastaus valtuustoaloitteeseen / Matkailuun, retkeilyyn ja virkistyskäyttöön tulevat alueet tulee selkeästi kartoittaa	35
114	Vastaus valtuustoaloitteeseen/Nuorisotyön vahvistaminen koulunkäynninohjaajien osaamisella ja työpanoksella erityisesti koulujen loma-aikoina	41

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Petäkoski-Hult Tuula	Puheenjohtaja
	Rajamäki Minna	1. varapuheenjohtaja
	Hämäläinen-Ylikahri Maikki	2. varapuheenjohtaja
	Aspila Riina	Jäsen
	Elovirta Elina	Jäsen
	Haapajoki Henri	Jäsen
	Haapaniemi Pasi	Jäsen
	Harsia Pirkko	Jäsen
	Havukainen Heikki	Jäsen
	Huhtala Anita	Jäsen
	Huhtala Pasi	Jäsen
	Häärä Maija	Jäsen
	Ikonen Jaakko	Jäsen
	Järvenpää Eveliina	Jäsen
	Kairimo Hanna	Jäsen
	Kalliomäki Johanna	Jäsen
	Kanervo Juho	Jäsen
	Keisala-Kaseja Kaisu	Jäsen
	Kivistö Riina	Jäsen
	Kosola Satu	Jäsen
	Kärki Matti	Jäsen
	Lahtinen Jarkko	Jäsen
	Lanne Janika	Jäsen
	Liuha Tuukka	Jäsen
	Miettinen Ari	Jäsen
	Niemi Veijo	Jäsen
	Nurmela Piia	Jäsen
	Ojala Carita	Jäsen
	Paananen Ismo	Jäsen
	Palokangas Juho	Jäsen
	Papinsaari Vesa	Jäsen
	Pellikka Anu	Jäsen
	Perälä Antti	Jäsen
	Rantovaara Laura	Jäsen
	Rask Virva-Mari	Jäsen
	Rauma Janne	Jäsen
	Saikkonen Jani	Jäsen
	Silen Meeri	Jäsen
	Tappura Mikko	Jäsen
	Tolonen Kari	Jäsen
	Vanhatalo Milla	Jäsen
	Viljamaa Manne	Jäsen
	Virtanen Kari	Jäsen
Muu	Pajari Noora	Kunnanjohtaja
	Virtanen Maria	Pöytäkirjanpitäjä
	Eriksson Cecilia	Nuorisovaltuuston edustaja
	Sundström Marja	Vammaisneuvoston edustaja
	Kallio Anneli	Seniorineuvoston edustaja
	Auvinen Kari	Asiantuntija
	Hevonkorpi Riku	Asiantuntija
	Korkka Antti	Asiantuntija
	Lehtinen Nina	Asiantuntija

Levonmaa Tiia

Asiantuntija

104**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kunnanvaltuusto 26.11.2025

Kunnanvaltuuston laillisuuden edellytyksenä on, että valtuusto on kutsuttu koolle kuntalain, hallintosäännön ja valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on, että vähintään kaksi kolmannesta valtuutetuista on saapuvilla.

Esityslista ja kokouskutsu on jaettu sähköisesti valtuutetuille, varavaltuutetuille, kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle ja johtoryhmälle 19.11.2025.

Lisäksi kokouskutsu on kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti julkaistu Lempäälän-Vesilahden Sanomissa ja yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi).

Paikalla olevien valtuutettujen lukumäärä selviää kokouksen alussa toimitettavassa nimenhuudossa.

Puheenjohtaja tulee toteamaan Lempäälän kunnan hallintosäännön 13 luvun 10 §:n mukaisesti onko valtuusto laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Yleisö voi seurata kokousta suorana lähetyksenä Lempäälän kunnan Youtube-kanavalla:
www.youtube.com/channel/UCPASescM2RNgg1JOGunDIRQ

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

105**Pöytäkirjan tarkastajat**

Kunnanvaltuusto 26.11.2025

Lempäälän kunnan hallintosäännön 13 luvun 24 §:n mukaisesti kunnanvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan 2.12.2025 ja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi) sekä Lempäälä-talolla 3.12.2025 lähtien.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta	§ 166	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 310	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

106

Hakkarin koulun peruskorjaus 2026-2027, käynnistyspäätös

Yhdyskuntalautakunta 11.11.2025 § 166

Valmistelija Konsta Österlund, rakennuttajainsinööri
Ulla Palo-oja, rakennuttajapäällikkö

Hakkarin koulun peruskorjaukselle on esitetty vuoden 2026 talousarviosuunnitelmassa investointimääräraha vuosille 2026-2027. Vuoden 2026 talousarvio hyväksytään 26.11.2025 kunnanvaltuustossa.

Hakkarin koulu

Hakkarin koulu on vuonna 1983 rakennettu, alunperin Lempäälän ja Vesilahden yhteiseksi yläkouluksi. Nykyisin se on yksi Lempäälän kolmesta yläkoulusta. Koulussa on oppilaita lukukaudella 2025-2026 495. Rakennus koostuu viidestä solusta ja on pohjaratkaisuiltaan käyttäjien mielestä toimiva. Rakennuksen laajuus on 5 769 br-m². Lisäksi koulun käytössä on kesällä 2025 Sääksjärven koululta siirretty rakennus Hiidenkivi ja osittain vielä toistaiseksi 1980-luvulta peräisin oleva siirtorakennus Viipale.

Rakennus on kaavassa suojeltu (sr-9) ja taajamakuvallisesti tärkeä alue (sk-5). Suojelumääräys sr-9 tarkoittaa, että rakennusta ei saa purkaa. Rakennus on kulttuurihistoriallisesti ja taajamakuvallisesti arvokas, minkä ominaispiirteet ja ajanmukainen julkisivun monimuotoisuus tulee säilyttää. Julkisivumateriaalina tulee säilyttää tiili.

Ulkoseinät ovat pääosin julkisivultaan tiilimuurattuja, joissa on mineraalivilla eriste, ulkoseinien sisäkuori on betonia. Rakennuksessa on rakennusajankodalleen tyypillisiä rakenneratkaisuja, mitkä eivät enää tänä päivänä ole suositusten mukaisia, mm. alkuperäinen kattorakenne ja julkisivurakenne.

Kouluun on tehty useita korjauksia vaiheittain, mm.:

- ilmanvaihdon peruskorjaus 2013-2014
- vesikatto on uusittu kauttaaltaan 2016-2017
- ikkunat uusittu ja ulkoseinän rakenteita tiivistetty 2018

Hakkarin koululle oli suunniteltu sisäpuolinen peruskorjaus toteutettavaksi kesien 2024, 2025 ja 2026 aikana. Peruskorjaus oli määrä aloittaa C-solusta kesällä 2024, koska siellä oli esiintynyt sisäilmaoireiluja. Vuodelle 2024 varattu investointimääräraha ei kuitenkaan riittänyt C-soluun suunnitelluille töille, minkä vuoksi kesällä 2024 toteutettiin vain sisäilman kannalta välttämättömät tiivistyskorjaukset. Samalla uusittiin C-solun luokkien lattiat ja seinäpinnat. Peruskorjauksen toteuttaminen päätettiin siirtää muilta osin investointisuunnitelmassa usean vuoden päähän.

Yhdyskuntalautakunta	§ 166	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 310	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Tarve Hakkarin koulun peruskorjaukselle 2026-2027

Hakkarin koulun sisäilmaoireilut lisääntyivät kevätlukukaudella 2025. Erityisesti ilmoituksia tuli alkuvuodesta JOPO- ja käsityöluokasta, minne sisäilmatyöryhmä päätti teettää tutkimuksia. Loppukeväästä ilmoituksia sisäilmaan liittyvistä oireiluista tuli useasta eri tilasta ympäri koulua. Kesällä 2025 kohteelle perustettiin kohdekohtainen sisäilmatyöryhmä, ja päätettiin tutkia ilmanvaihdon toimivuutta, painesuhteita sekä ulkoseinän eristeiden kuntoa laajemmin.

JOPO- ja käsityöluokan tutkimuksissa todettiin mikrobivaurioita ulkoseinärakenteissa sekä ilmavuotoja ulkoseinän eristetilän ja sisäilman välillä. Lisäksi ulkoseinässä havittiin kosteusrasitusta ja puutteita sadevesien ohjauksessa. Kesällä 2025 toteutettiin JOPO- ja käsityöluokkien tiivistyskorjaukset ilmavuotojen estämiseksi ja sadevesien ohjaus pois ulkoseinästä.

Kesällä 2025 tehdyissä laajemmissa tutkimuksissa todettiin vaurioita ja mikrobikasvustoa eristeiden alaosissa useissa kohdissa. Julkisivutiilen ja villan välissä ei ole tuuletusrakoa. Vauriot voivat mahdollisten ilmavuotojen kautta aiheuttaa epäpuhtauksien kulkeutumista sisäilmaan. Lisäksi sisätiloissa tehtiin aistinvaraisia tarkasteluja, joissa havaittiin joissakin tiloissa poikkeavia hajuja, materiaalien kulumista tai epätasaisuuksia sekä muutamassa tilassa mahdollisia mineraalikuitulähteitä.

Kesällä toteutetussa ilmanvaihdon toimivuuden tarkastelussa havaittiin rikkiinäisiä osia useassa ilmanvaihtokoneessa, mikä on vaikuttanut keväällä ilmanvaihdon tehoon. Osat olivat tulleet käyttöikänsä päähän. Rikkiinäiset osat on korjattu elokuun aikana ja ilmamäärät säädetty.

Koulun toiminnan jatkumisen turvaamiseksi on koko kouluun asennettu elokuussa paine- ja olosuhdeantureita, ilmanvaihto on käynnissä ympäri vuorokauden. Lisäksi syyslomaviikolla rakennukseen on muodostettu lievä ylipaine, mikä ehkäisee ilman kulkeutumista ulkoseinärakenteen eristekerroksista sisäilmaan ja vähentää samalla epäpuhtauksien pääsyä sisätiloihin.

Turvaavat toimenpiteet on suunniteltu lyhytaikaisiksi. Tutkimusraporttien ja Pirtevan terveystarkastajan mukaan toimenpiteet tarvittaville korjauksille tulee käynnistää välittömästi.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hakkarin koulun pruskorjauksen arvioimiseksi on laadittu laaja vaikutusten ennakkoarviointia (EVA). EVA on laadittu viiden tarkasteltavan näkökulman ympärille, arvioitavat näkökulmat ovat kuntastrategia, talous, henkilöstö, kuntalaiset lapset/koululaiset, ympäristö, yritykset ja työllisyys.

Päätösvaihtoehtoja tarkasteltiin eri vaihtoehtoilla, nollavaihtoehto tarkoitti nykytilaa ja sitä, mitä tapahtuu, jos koulua ei peruskorjata, vaihtoehto 1 tarkoitti laajaa peruskorjausta. Vaihtoehtoa 2, että tehdään väliaikaiset tiivistyskorjaukset ei nähdä järkeväksi.

Yhdyskuntalautakunta	§ 166	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 310	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Ennakkoarvioinnin tarkastelun johtopäätöksenä voidaan todeta, että laaja peruskorjaus nähtiin kaikilta osasektoreiden osalta välttämättömäksi.

Peruskorjaus

Peruskorjausta esitetään toteuttavaksi mahdollisimman pian. Alustava ajankohta toteutukselle on toukokuu 2026 – joulukuu 2027. Hankkeelle on esitetty 7 milj. euron investointimääräraha vuosille 2026 ja 2027.

Kustannuslaskennan mukaan määrärahavaraus ei riitä kattamaan kaikkia toivottuja muutoksia peruskorjauksen yhteydessä. Peruskorjauksen ensisijainen tavoite on poistaa sisäilmaoireulun aiheuttajat ja turvata sisäilmaolosuhteet pitkällä aikajänteellä. Lisäksi tavoitteena on parantaa opetustilojen olosuhteita.

Julkisivu puretaan rungolle, mikrobivaurioitunut mineraalivilla eriste poistetaan ja korvataan uudella kovalla eristeellä. Tiilijulkisivu uusitaan alkuperäisen kaltaiseksi. Rakennuksen vedenohjaus ja salaojat korjataan. Ilmanvaihdon toimivuutta tutkitaan ja tehdään tarvittavat muutokset ja säädöt terveellisen sisäilman turvaamiseksi. Opetustilojen pinnat ja valaistus uusitaan.

Peruskorjauksen suunnitelmien lopullinen sisältö tarkentuu, kun kaikki tutkimustulokset ovat valmistuneet ja välttämättömät korjaustoimenpiteet on saatu kartoitettua. Tilojen osalta koulua tullaan osallistamaan suunnittelun edetessä.

Väistöilat

Hakkarin koulun peruskorjaus toteutetaan kahden kesäkauden aikana, milloin pyritään toteuttamaan henkilökunnan ja erityisluokkien edellyttämät korjaustoimenpiteet. Opetustilojen osalta peruskorjaus toteutetaan soluittain, siten että yksi solu on kerralla väistötiloissa. Väistötiloina toimii koulun siirtorakennukset ja Hakkarin liikuntahallin kahvio. Ulkopuoliset työt tahdistetaan siten, että ne häiritsevät opetusta mahdollisimman vähän. Aikataulu ja toteutuksen tahdistus tarkentuu urakan kilpailutusvaiheessa ja valittavan urakoitsijan kanssa,

Liitteet:

- Ennakkovaikutusten arviointi

Oheisaineisto:

- Arkkitehdin havainnekuvat (ei julkaista internetissä)

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 9 luvun 2 §:n mukaan kunnanvaltuusto on toimivaltainen päättämään kustannusarvioltaan yli 1 000 000 euron suuruisen investointihankkeen käynnistämisestä.

Lisätietoja: rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja, puh. 050 3839 764, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Yhdyskuntalautakunta	§ 166	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 310	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle Hakkarin koulun peruskorjausinvestoinnin käynnistyspäätöksen hyväksymistä ja 7 miljoonan euron määrärahaa hankkeelle.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle Hakkarin koulun peruskorjausinvestoinnin käynnistyspäätöksen hyväksymistä ja 7 miljoonan euron määrärahaa hankkeelle.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja saapui kokoukseen klo 17.06 ennen tämän pykälän käsittelyä ja oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä oli poissa kokouksesta klo 17.55-17.57 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko klo 18.07-18.14 tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Tiedoksi

Rakennuttajainsinööri, talotekniikka-asiantuntija, tekninen isännöitsijä, Hakkarin koulun rehtorit, sivistysjohtaja, kasvatus- ja opetuslautakunta, taloustoimisto

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 310

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä Hakkarin koulun peruskorjausinvestoinnin käynnistyspäätöksen ja 7 miljoonan euron määrärahan hankkeelle.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Yhdyskuntalautakunta	§ 166	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 310	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Rakennuttajainsinööri, talotekniikka-asiantuntija, tekninen isännöitsijä,
Hakkarin koulun rehtorit, sivistysjohtaja, kasvatus- ja opetuslautakunta,
taloustoimisto

Kunnanvaltuusto 26.11.2025
726/02.08.00/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä Hakkarin koulun
peruskorjausinvestoinnin käynnistyspäätöksen ja 7 miljoonan euron
määrärahan hankkeelle.

Päätös

Tiedoksi

Rakennuttajainsinööri, talotekniikka-asiantuntija, tekninen isännöitsijä,
Hakkarin koulun rehtorit, sivistysjohtaja, kasvatus- ja opetuslautakunta,
taloustoimisto

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 313

17.11.2025
26.11.2025

107

Kaavoitusohjelma 2026

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 313

Valmistelija

kaavoitusavustaja Raisa Katajamäki

Maankäytön suunnittelu on laatinut esityksen kaavoitusohjelmaksi vuodelle 2026. Kaavoitusohjelmalla ohjataan strategisten tavoitteiden toteutumista maankäytön suunnittelussa. Ohjelma ottaa kantaa kaavojen priorisointiin, resurssointiin ja aikataulutukseen. Ohjelma palvelee tontinluovutuksen, infran rakentamisen ja palvelutuotannon suunnittelun aikataulutusta.

Esitys kaavoitusohjelmaksi sisältää sekä tekeillä olevat asema- ja yleiskaavat, että käynnistettäväksi suunniteltavat uudet kaavahankkeet.

Ryhmä A on vuoden aikana kaikissa tilanteissa eteenpäin viettävät kaavat. Ryhmä B on resurssien salliessa eteenpäin viettävät kaavat. Ryhmään A on esitetty sisällytettäväksi kaavat, joita pidetään kunnan elinvoimaisuudelle erityisen tärkeitä. Tällaisiksi on katsottu kaavat, joilla edistetään yritys- tai elinkeinotoimintaa, tai julkista palvelua, tai joilla tuotetaan merkittävä määrä uusia asuntoja.

Jotta päätöksenteossa voidaan arvioida ohjelman vaikuttavuutta strategian toteuttamisessa, on esitetty arvio asukasmäärästä sekä kunnan maanomistuksen määrästä. Samalla on esitetty arvio rakentumisen kohdentumisesta eri vuosille. Ajankohta tarkentuu tontinluovutussuunnitelmassa. Arvion on tarkoitus palvella yhteensovittamista palvelujen ja infrastruktuurin toteuttamisen kanssa.

Asuntokaavoissa etusijalle on esitetty kaavat, joissa asuntoja syntyy asemanseuduille, joukkoliikenteen varrelle, ja kunnan luovutettavaksi.

Hallintosäännön mukaan kaavoja voi niiden merkittävyyden mukaan hyväksyä yhdyskuntalautakunta, kunnanhallitus tai kunnanvaltuusto. On esitetty arvio hyväksyvistä tahosta. Hyväksyvä taho määrittää kaavan käynnistämispäätöksen yhteydessä, tai päivitetään vireillä olevissa kaavoissa prosessin aikana.

Liitte: Kaavoitusohjelma vuodelle 2026

Toimivalta: Kuntalain 14 §:n mukaan toimielin on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, puh. 044 486 3418

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 313

17.11.2025
26.11.2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy kaavoitusohjelman vuodelle 2026 ja antaa kaavoitusohjelman tiedoksi yhdyskuntalautakunnalle.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen 2. varapuheenjohtaja Tuukka Liuha ja kunnanvaltuuston puheenjohtaja Tuula Petäkoski-Hult eivät osallistuneet esteellisinä (yhteisöjäävi, kirkkoneuvoston jäsen) tämän pykälän käsittelyyn eivätkä päätöksentekoon.

Tiedoksi

Yhdyskuntalautakunta

Kunnanvaltuusto 26.11.2025
943/10.02.02/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavoitusohjelman vuodelle 2026 ja antaa kaavoitusohjelman tiedoksi yhdyskuntalautakunnalle.

Päätös

Tiedoksi

Yhdyskuntalautakunta

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 314

17.11.2025
26.11.2025

108

Muutostalousarvio vuodelle 2025

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 314

Valmistelija talouspäälikkö Kari Auvinen

Talousoalvelut on koonnut toimielinten talouden toteuman perusteella liitteenä olevan yhdistelmän muutostalousoarvioon vuodelle 2025 esitettävistä määrärahatarkistuksista ja tuloarvion muutoksista.

Toimielinten palvelusuunnitelmien merkittävimmät muutokset kohdistuvat kasvatus- ja opetuslautakunnan alle opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden menoihin ja tuloarvioihin sekä hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan alaisen työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut -tehtäväalueen määrärahoihin.

Yhdyskuntalautakunnan palvelualueella esitetään tuloarvion korotuksia puunmyyntituottojen ja kertakäyttömuovin keräämiseen liittyvien avustustuottojen osalta. Lisäksi muutostalousoarviolla päivitetään jo toteutuneiden kauppojen perusteella maanmyyntivoittojen tuloarviota 0,6 milj. eurolla ja osoitetaan vastaava summa lisämäärärahaa investointiosan kiinteän omaisuuden hankintaan käytettäväksi loppuvuoden strategiaan maanhankintoihin.

Viimeisimpien Kuntaliiton ennusteiden johdosta verotuloarviota esitetään alennettavaksi 1,0 milj. €:lla ja valtionosuuksien tuloarviota korotettavaksi 110 000 €:lla.

Muutostalousoarvioesitysten perusteella talousoarvion 2025 tuloslaskelman vuosikate heikkenee noin 1,3 milj. eurolla 8,0 milj. eurosta noin 6,7 euroon. Talousoarvion 2025 alijäämä on esityksen jälkeen noin -3,0 milj. euroa.

Edellä todetun maanhankintamäärärahan kasvattamisen lisäksi investointiosaan esitetään kunnanvaltuuston 29.10.2025 §101 mukaisesti 100000 € määräraha Lempäälän kuntakiinteistöt Oy:n pääomasijoitusta varten. Lisäksi investointiosan talonrakennus- ja liikuntapaikat -hankeryhmään esitetään kirjattavaksi Hakkarin liikuntahallin peruskorjaukseen saatua valtionavustusta 316 000 €. Loppuosa päätöksen mukaisesta 0,6 milj. € valtionavustuksesta kohdistuu kunnanhallituksen talousoarvioesityksen mukaisesti vuodelle 2026.

Liite: muutostalousoarviokohteet vuodelle 2025

Toimivalta: Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on hyväksyttävä talousoarvio ja kunnan taloudessa ja toiminnassa on noudatettava talousoarviota. Lempäälän kunnan hallintosäännön 9 luvun 5 §:n mukaan talousoarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousoarviovuoden aikana. Talousoarviovuoden jälkeen talousoarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 314

17.11.2025
26.11.2025

Lisätietoja: talouspäällikkö Kari Auvinen, puh. 050 68148, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy muutokset vuoden 2025 talousarvioon liitteen mukaisesti.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Kunnan johtoryhmä

Kunnanvaltuusto 26.11.2025
675/02.02.00/2024

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy muutokset vuoden 2025 talousarvioon liitteen mukaisesti.

Päätös

Tiedoksi

Kunnan johtoryhmä

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 315

17.11.2025
26.11.2025

109

Käyttöomaisuuden poistosuunnitelman päivittäminen

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 315

Valmistelija talouspäälikkö Kari Auvinen ja taloussuunnittelija Elina Silomäki

Taloussuunnitelman 2026-2028 valmistelussa on tarkasteltu myös kunnan tuloslaskelmassa esitettävien käyttöomaisuuden suunnitelmapoistojen perusteita. Teema on erityisen ajankohtainen hyvinvointialueelle vuokrattavien sote- ja pelastuskiinteistöjen siirtyessä kunnanvaltuuston perustaman ja kunnan täysin omistaman tytäryhtiö Lempäälän Kuntakiinteistöt Oy:n taseeseen ja toisaalta mittavien kunnan monivuotisten isojen talonrakennushankkeiden (Sääksjärven koulun laajennus/peruskorjaus ja Saikantalo) valmistuessa.

Kunnan kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kuntalain lisäksi kirjanpitolakia. Tähän liittyen kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut 31.10.2023 yleisohjeen pysyvien vastaavien kirjaamisesta. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston antamat ohjeet ja lausunnot ovat osa kunnan hyvää kirjanpitoa.

Kirjanpitolain (1336/1997) 4 luvun 3§:n mukaan taseen vastaavien erät jaetaan pysyviin ja vaihtuviin käyttötarkoituksensa perusteella. Pysyviä ovat taseen erät, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa jatkuvasti useana tilikautena. Suunnitelman mukaisella poistamisella ja poistoajoilla (=poistosuunnitelma) tarkoitetaan taseen ns. pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen kirjaamista kuluksi järjestelmällisesti niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Poistosuunnitelmaa tulee arvioida säännöllisesti aina tilinpäätöstä laadittaessa sen varmistamiseksi, että valittu poistomenetelmä ja -aika vastaavat todennäköistä hyödykkeen taloudellista pitoaikaa. Tällä tarkoitetaan sitä aikaa, jona pysyvän vastaavan hyödykkeen ennakoitaan hyödyttävän kuntaa tuloa tuottamalla tai aikaa, jona hyödykkeen ennakoitaan hyödyttävän kunnan palvelujen tuottamista.

Kunnanhallituksen talousarvioseminaarissa tehdyn linjauksen mukaisesti poistosuunnitelmaa esitetään päivitettäväksi. Lempäälän kunnan poistosuunnitelma on päivitetty viimeksi kunnanvaltuuston päätöksellä vuonna 2012 (voimaantulo 1.1.2013).

Esityslistan liitteenä olevasta taulukossa on esitetty rinnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohje, kunnan voimassa oleva poistosuunnitelma sekä esitys päivitettäväksi poistosuunnitelmaksi. Valtaosin poistosuunnitelman päivityksellä yhtenäistetään kunnan poistosuunnitelma vastamaan termeiltään valtakunnallista yleisohjetta.

Poistosuunnitelman päivityksen eurovaikutukset kohdistuvat hallinto- ja laitosrakennusten taseryhmään, jossa taloudellista pitoaikaa eli poistoaikaa

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 315

17.11.2025
26.11.2025

esitetään pidennettäväksi maltillisesti. Niiden taseryhmään kuuluvien rakennusten, joiden poistoaikana on aiemmin käytetty 20 vuotta, poisto aika muutetaan 25 vuodeksi. Ottaen huomioon hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeen mahdollistaman poistoajan välyksen, Lempäälän hallinto- ja laitosrakennusten poisto aikavälys 20-30 vuotta ja tämän sisällä valittu 25 vuoden poisto aika on taloudelliselta pitoajaltaan perusteltavissa. Koska lähes puolet Lempäälän kunnan taseen poistonalaisesta käyttöomaisuudesta on rakennuksia ja etenkin hallinto- ja laitosrakennuksia, poistosuunnitelmaan esitettävä päivitys alentaa tuloslaskelman vuosipoistojen tasoa merkittävästi.

Uusi poistosuunnitelma otetaan käyttöön jo aikaisemmin aktivoitujen kohteiden osalta 1.1.2026 alkavasta tilikaudesta lukien. Kunnanvaltuuston käsittelyyn tulevan vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman tuloslaskelman suunnitelmapoistot on esitetty edellä todettujen muutosten mukaisesti. Lempäälän kunnan hallintosäännön 9 luvun 7 §:n mukaisesti kunnanvaltuusto hyväksyy päivitetyn poistosuunnitelman.

Liitteet: päivitetty poistosuunnitelma

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosääntö 9 luvun 7 §

Lisätietoja: talouspäällikkö Kari Auvinen, puh. 050 68148, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että

1) se hyväksyy liitteen mukaisen päivitetyn poistosuunnitelman noudatettavaksi 1.1.2026 alkaen ja

2) niiden hallinto- ja laitosrakennusten taseryhmään kuuluvien rakennusten, joiden poisto aikana on käytetty 20 vuotta, poisto aika muutetaan 25 vuodeksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 315

17.11.2025
26.11.2025

Kunnanvaltuusto 26.11.2025
956/02.02.02/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto

- 1) hyväksyy liitteen mukaisen päivitetyn poistosuunnitelman noudatettavaksi 1.1.2026 alkaen ja
- 2) niiden hallinto- ja laitosrakennusten taseryhmään kuuluvien rakennusten, joiden poistoaikana on käytetty 20 vuotta, poistoaika muutetaan 25 vuodeksi.

Päätös

Tiedoksi

Talouspalvelut

Yhdyskuntalautakunta	§ 174	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 316	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

110

Ympäristönsuojelun yleiset maksuperusteet

Yhdyskuntalautakunta 11.11.2025 § 174

Valmistelija ympäristöpäällikkö Elina Laukkanen

Asia

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa ollaan päivittämässä ja taksaan on tarkoitus lisätä lainsäädäntöön perustuvia uusia yleisiä maksuperusteita, joita ei ole aiemmin sisällynyt taksaan.

Kuntalain 14 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Valtuuston päätöksen nojalla yhdyskuntalautakunta hyväksyy varsinaisen yksityiskohtaisen ympäristönsuojeluviranomaisen taksan.

Voimassa oleva ympäristönsuojelun taksa

Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voimassa oleva taksa on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 13.12.2022 § 194. Voimassa oleva ympäristönsuojeluviranomaisen taksa on liitteenä.

Voimassa olevan taksan mukaan Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen perii käsittelymaksun ympäristönsuojelulain (527/2014), vesilain (587/2011), jätelain (646/2011), merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä sekä em. lakien mukaisesta valvonnasta.

Ympäristönsuojeluviranomaisen maksut perustuvat asioiden käsittelyn ja valvonnan keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää asian käsittelystä viranomaiselle aiheutuneet kokonaiskustannukset. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat asian käsittelystä aiheutuvien erilliskustannusten lisäksi käsittelyn aiheuttama osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista viranomaisen yhteiskustannuksista. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat lisäksi asianosaisten kuulemisesta sekä hakemuksen ja päätöksen tiedottamisesta aiheutuvat kulut.

Esitettävät muutokset yleisiin maksuperusteisiin

Lempäälän kunta perii jatkossa maksun myös maastoliikennelain (1710/1995) 30 §:n ja vesiliikennelain (782/2019) 106 § mukaisten lupien käsittelystä ja päätöksenteosta.

Maksujen perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä yksityiskohtaisessa taksassa ja maksujen osalta noudatetaan soveltuvien osin niitä yleisiä maksuperusteita, jotka on kirjattu voimassa olevaan taksan kohtiin:

- Menettelyn laajuudesta johtuvat lisämaksu

Yhdyskuntalautakunta	§ 174	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 316	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

- Maksun alentaminen tai korottaminen
- Käsittelymaksujen määrääminen poikkeustapauksissa
- Hakemuksen, ilmoituksen tai muun asian peruuttaminen tai keskeytyminen
- Hakemuksen tai ilmoituksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen
- Palautetun hakemuksen käsittelymaksu
- Maksusta, maksun palauttamisesta ja poikkeuksesta päättäminen
- Maksun suorittaminen ja periminen

Lainsäädännön mukaiset perusteet maksuille

Maastoliikennelain (1710/1995) mukainen maksuperuste

Maastoliikennelain 30 §:n mukaan moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla tapahtuvaan kilpailujen ja harjoitusten toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samassa maastossa on haettava sen lisäksi, mitä luvan- ja suostumuksenvaraisuudesta muualla laissa säädetään, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita tätä tarkoitusta varten asemakaavassa varatulle alueelle tai alueelle, jolle on annettu ympäristönsuojelulaissa tarkoitettu ympäristölupa. Lupa on haettava myös yksittäisen tapahtuman järjestämiseen, jos tapahtumasta on odotettavissa huomattavia haittoja luonnolle, muulle ympäristölle, asutukselle, yleiselle virkistyskäytölle, kalastukselle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupaa ei kuitenkaan tarvita poliisin, palo- ja pelastustoimen viranomaisten tai puolustusvoimien harjoituksiin. Laissa maastolla tarkoitetaan maa-aluetta ja jääpeitteistä vesialuetta, joka ei ole tie ja jota ei ole tarkoitettu moottoriajoneuvo-, kisko- tai ilmaliikenteeseen. Maastoliikennelain 30 §:n perusteella kunta voi periä maksun luvan käsittelystä. Maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Vesiliikennelain (782/2019) mukainen maksuperuste

Vesiliikennelain 106 §:n mukaan moottorikäyttöisellä vesikulkuneuvolla suoritettavien kilpailujen, harjoitusten tai muiden tapahtumien toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samalla vesialueella on haettava, sen lisäksi, mitä luvanvaraisuudesta säädetään muualla laissa, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita tätä tarkoitusta varten asemakaavassa varatulle alueelle eikä alueelle, jolle on annettu ympäristönsuojelulaissa tarkoitettu ympäristölupa. Lupa on haettava myös yksittäisen tapahtuman järjestämiseen, jos tapahtumasta on odotettavissa merkityksellisiä ympäristöhaittoja. Luvan usean kunnan alueella pidettävään tapahtumaan antaa toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Lupaa ei kuitenkaan tarvita pelastus- tai meripelastustoimen harjoituksiin, vesiliikennettä valvovien viranomaisten harjoituksiin eikä Puolustusvoimien harjoituksiin. Jos luvanvarainen tapahtuma edellyttää väliaikaista vesiliikenteen keskeyttämistä tai rajoittamista tai alueellisesta kiellosta tai rajoituksesta poikkeamista, on lupa siihen haettava Liikenne- ja viestintävirastolta. Vesiliikennelain 106 §:n perusteella kunta saa periä maksun luvan käsittelystä. Kunnan perimä maksu saa vastata enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Yhdyskuntalautakunta	§ 174	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 316	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Liitteet Voimassa oleva ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Toimivalta: Kuntalain 14 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista

Lisätiedot: ympäristöpäällikkö Elina Laukkanen, puh. 040 133 7257, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy edellä esitetyt muutokset ympäristönsuojeluviranomaisen taksan yleisiin maksuperusteisiin.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että ympäristöpäällikkö Elina Laukkanen oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Tiedoksi

ympäristöpäällikkö

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 316

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy edellä esitetyt muutokset ympäristönsuojeluviranomaisen taksan yleisiin maksuperusteisiin.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

ympäristöpäällikkö

Yhdyskuntalautakunta

§ 174

11.11.2025

Kunnanhallitus

§ 316

17.11.2025

Kunnanvaltuusto

26.11.2025

Kunnanvaltuusto 26.11.2025

866/02.05.00/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy edellä esitetyt muutokset
ympäristönsuojeluviranomaisen taksan yleisiin maksuperusteisiin.

Päätös

Tiedoksi

ympäristöpäällikkö

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 299

03.11.2025
26.11.2025

111

Vuoden 2026 talousarvio ja vuoden 2026-2028 taloussuunnitelma

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 299

Valmistelija: talouspäälikkö Kari Auvinen

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvion sitovuustason mukaisesti valtuusto hyväksyy toimielintasoiset toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi valtuusto hyväksyy konserniyhtiöille strategiset kehittämistavoitteet. Tavoiteasetanta perustuu tällä hetkellä voimassa olevaan kuntastrategiaan. Talousarviossa kuvatun kokonaistalouden ja toiminnan ohjaus jalkautuu eteenpäin toimielinten palvelusuunnitelmapäätöksillä joulukuussa.

Taloussuunnitelman valmistelu pohjautuu kunnanvaltuuston elokuussa 2025 hyväksymään raamiin, jonka valmisteluun liittyen kunnanhallitus oikeutti talouspalvelut-tehtäväalueen antamaan vuoden 2026 talousarvioesityksiä valmisteleville toimielimille talousarvioraamiin perustuvat euromääräiset laadintatavoitteet. Lautakuntaesitysten valmistettua kunnanhallitus on saanut tilannekatsauksen valmistelutilanteesta kokouksessaan 06.10.2025.

Kunnanhallitus käsitteli taloussuunnitelmakauden 2026-2028 kokonaistaloutta ja lautakuntien talousarvioesityksiä 20.- 21.10.2025 pidetyssä seminaarissa. Seminaarin linjaukset on otettu huomioon talousarvioesityksen jatkovalmistelussa. Yhteistoimintaryhmä on käsitellyt kokonaistalouden tilannetta ja taloussuunnitelmaesityksen valmistelutilannetta syksyn 2025 kokouksissaan.

Kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2026 veroproositit kokouksessaan 29.10.2025. Elokuun suunnitteluohjeen mukaisesti vuoden 2026 veroproositit ovat samat kuin vuonna 2025.

Vuoden 2026 talousarvion vuosikate jää poikkeuksellisen alhaiseksi, mutta tilanne normalisoituu kertaluonteisten vuosikatteeseen vaikuttavien erien poistuessa ja kunnanhallituksen talousarvioseminaarissa linjattujen toimenpiteiden johdosta. Kertaluonteisina tekijöinä vuosikatetta heikentävät raamiin verrattuna erityisesti vuosien 2025-2026 verotuloennusteisiin tehdyt merkittävät heikennykset, hyvinvointialueelle vuokrattavien sote- ja pelastuskiinteistöjen yhtiöittämisen arvioitua suuremmat vaikutukset sekä vuoden 2026 asuntomessujen järjestämiskustannukset. Näistä sote- ja pelastuskiinteistöjen yhtiöittämisen eurovaikutukset kompensoituvat tulevana vuosina tasapainoon vuodesta 2027 alkaen asuntomessuihin varatut kustannukset poistuvat kulupohjasta vuonna 2027 ja myös kuntien veroennusteet kääntyvät paremmalle kasvu-uralle vuodesta 2027 alkaen.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 299

03.11.2025
26.11.2025

Lempäälän kunnan pitkän aikavälin kuntatalouden linjauksista tärkein on kunnan peruspalvelujen nettokulujen eli toimintakatteen kasvun mitoittaminen ennustettua verotulojen vuosikasvua alhaisemmalle tasolle. Tällöin investointien edellyttämä vuosikate kohenee vuosittain, tilivuosien operatiiviset tulokset palaavat tasapainoon ja alijäämäisyyskehitys saadaan katkaistua. Samalla vuosi-investointien taso pyritään alentamaan sellaiselle tasolle että vuosikate riittää muutaman taloustervehdyttämisen jälkeen vuosi-investointeihin ja kunnan velkaantumisen kasvu pysähtyy.

Talousarvioesityksen 2026 vuosikate on runsaat 3,6 milj. euroa (143 €/as.) ja tilivuosi on -3,7 milj. euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelman mukaisesti alijäämäisyyskehitys lievenee, sillä vuonna 2027 alijäämä on -0,4 milj. euroa. Vuodelle 2028 tuloslaskelma-arvio on +1,1 milj. euroa ylijäämäinen. Tilinpäätöksessä 2024 ollut vajaan 35 milj. euron taseylijäämä on edellä kuvatulla talouskehityksellä vuoden 2028 lopussa noin 30,3 milj. euroa.

Vuoden 2026-2028 taloussuunnitelmavalmisteluun on liitetty myös kunnan taseessa olevan käyttöomaisuuden poisto-ohjelman päivittäminen ja asia on tarkoitus käsitellä samassa kunnanvaltuuston marraskuun kokouksessa kuin taloussuunnitelma. Käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan uudelleenmäärittämiseen perustuva poisto-ohjelman muutos vaikuttaa tulevien vuosien tuloslaskelmapoistojen määrää alentavasti.

Taloussuunnitelman 2026-2028 investointiohjelma on valmisteltu yhdyskuntalautakunnassa. Meneillään olevien investointihankkeiden johdosta Nettoinvestoinnit ovat vuonna 2026 vielä vajaan 16,7 milj. euroa, mutta vuonna 2027 investointitaso alenee 12,6 milj. euroon ja vuonna 2028 12,8 milj. euroon.

Lempäälän asukaskohtainen velkamäärä nousee vuonna 2026 5617 euroon/asukas. Vuosikatteen kohentuessa suunnitelmavuosina nettovelanoton tarve päättyy, ja rahoituslaskelmassa kuvatulla kehityksellä vuoden 2028 lopussa velkamäärä on noin 5600 euroa/asukas. Lempäälän velkamäärä on vielä lähivuosina Tampereen kaupunkiseudun kehyskuntien keskiarvoa korkeampi.

Kunnanvaltuusto käsittelee talousarviota ja taloussuunnitelmaa kokouksessaan 26.11.2026. Valtuutetuille järjestetään infotilaisuus taloussuunnitelmaesityksestä 13.11.2025.

Liite:

Taloussuunnitelma-asiakirja 2026-2028
Kokouksen esitysmateriaali

Toimivalta: Kuntalaki 110 §

Lisätietoja: talouspäälikkö Kari Auvinen, puh. 050 68148, sähköposti kari.auvinen@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 299

03.11.2025
26.11.2025

1. esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028 liitteen mukaisena.

2. oikeuttaa talouspäällikön tekemään taloussuunnitelma-asiakirjaan vähäisiä teknisiä muutoksia.

Käsittely

Talousarviokirjan sivut 2-19 (kunnanjohtajan katsaus, yleisperustelut, sitovuus, strateginen perusta, tuloslaskelma, käyttötalousosa)

Ei muutosesityksiä.

Talousarviokirjan sivut 20-28 (kunnanhallitus)

Ei muutosesityksiä.

Talousarviokirjan sivut 29-45 (hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta)

Keskustelun kuluessa Kari Virtanen teki seuraavan muutosesityksen:

Sivu 38: esitys: muutetaan Ideapark/ Kuljun ja Hakkarin alue. tekstilisäys:
Selvitetään mahdollisuutta avata myös Kuljun nuorisotila.

Kari Virtasen muutosesitystä kannattivat Tuukka Liuha, Elina Elovirta ja Anita Huhtala.

Keskustelun kuluessa Tuukka Liuha teki seuraavan muutosesityksen:

Sivu 43: Päivitetään taloussuunnitelman numero osa vastaavasti ja lisätään sivun loppuun: Lempäälä valmistautuu siirtymään Tampereen työllisyysalueesta toiseen ratkaisuun vuonna 2027. Irtautumisella tavoitellaan vähintään 1 meur säästöä tuleville taloussuunnitelmavuosille.

Tuukka Liuhan muutosesitystä kannatti Elina Elovirta.

Keskustelun kuluessa Anita Huhtala teki seuraavan muutosesityksen:

Sivu 43 lisäys: Lempäälän kunta seuraa työllisyysalueen kustannuskehitystä tarkasti ja tarkastelee myös vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa työllisyyspalvelut mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

Anita Huhtalan muutosesitystä kannatti Taru Cruz.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että kunnanjohtajan pohjaehdotukseen on tehty kannatettuja muutosesityksiä, joten asiassa tulee äänestää. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Kari Virtasen kannatettu muutosesitys hyväksyä yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ja puheenjohtaja totesi, että Kari Virtasen muutosesitys on tullut kunnanhallituksen päätökseksi.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Tuukka Liuhan kannatettu muutosesitys hyväksyä yksimielisesti ja totesi, että ei voida hyväksyä. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Anita Huhtalan kannatettu muutosesitys hyväksyä

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 299

03.11.2025
26.11.2025

yksimielisesti ja totesi, että ei voida hyväksyä. Puheenjohtaja totesi, että asiassa täytyy äänestää niin, että ensin ovat vastakkain Tuukka Liuhan ja Anita Huhtalan muutosesitykset ja sen jälkeen tarvittaessa voittanut muutosesitys asetetaan pohjaehdotusta vastaan. Kunnanhallitus hyväksyi äänestysjärjestyksen.

Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat Tuukka Liuhan muutosesitystä äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Anita Huhtalan muutosesitystä äänestävät EI. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Elovirta Elina, Liuha Tuukka) ja 9 EI-ääntä (Aspila Riina, Haapajoki Henri, Huhtala Anita, Huhtala Pasi, Ojala Carita, Paananen Ismo, Virtanen Kari, Maaranen Sami, Cruz Taru).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 2-9 Anita Huhtalan muutosesitys on voittanut äänestyksen. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Anita Huhtalan muutosesitys hyväksyä yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ja puheenjohtaja totesi, että Anita Huhtalan muutosesitys on tullut kunnanhallituksen päätökseksi.

Talousarviokirjan sivut 46-59 (kasvatus- ja opetuslautakunta)

Keskustelun kuluessa Elina Elovirta teki seuraavat muutosesitykset:

Sivu 51: Kohdasta opetuspalvelut poistetaan kasvu- ja elinvoima tavoite ja mittari seuraavin tekstein: "Seudullisen digitaalisen osaamisen suunnitelman toimeenpano oppilaiden henkilökohtaisten digilaitteiden hankinnan myötä kuntakohtaisen tvt ohjausryhmän suunnitelman pohjalta. "Henkilökohtaiset digilaitteet / perusopetuksen oppilas seutukunnan keskiarvossa 2026–2030"

Talousarvioesitykseen lisätään: Opettajien työvälineinä säilytetään Windows-laitteet sujuvan opetustyön ja koulun arjen takaamiseksi.

Elina Elovirran muutosesityksiä kannattivat Taru Cruz, Tuukka Liuha, Anita Huhtala ja Carita Ojala.

Puheenjohtaja totesi, että Elina Elovirran kannatetussa muutosesityksessä on kaksi erillistä muutosesitystä ja tiedusteli voidaanko esitys poistamisesta hyväksyä yksimielisesti. Kunnanhallitus ei hyväksynyt ja puheenjohtaja totesi, että asiassa on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Elina Elovirran muutosesitystä poistamisesta äänestävät EI. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Aspila Riina, Haapajoki Henri, Huhtala Pasi, Ojala Carita, Paananen Ismo, Virtanen Kari, Maaranen Sami) ja 4 EI-ääntä (Elovirta Elina, Huhtala Anita, Liuha Tuukka, Cruz Taru)

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 299

03.11.2025
26.11.2025

Puheenjohtaja totesi, että äänin 7-4 kunnanhallitus on hyväksynyt kunnanjohtajan pohjaehdotuksen.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Elina Elovirran lisäysehdotus sivulle 51 hyväksyä yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti.

Talousarviokirjan sivut 60-71 (yhdyskuntalautakunta)

Keskustelun kuluessa Taru Cruz teki seuraavan muutosesityksen:

Sivu 61 Muutetaan muotoon: Sääksjärven torikorttelin ja aseman asemakaavoja viedään eteenpäin. Lehtivuoren asemakaavan osalta tarkastellaan vaihtoehtoisia toteutustapoja, osallistetaan kuntalaisia ja huomioidaan kuntalaisten aktiivisuus alueen kehittämisessä.

Taru Cruzin muutosesitystä kannatti Anita Huhtala.

Keskustelun kuluessa Tuukka Liuha teki seuraavan muutosesityksen:

Sivu 65: Tykkilumiladun tekeminen mahdollistetaan edelleen talvikaudelle 2026–2027 entisellä tavoin.

Tuukka Liuhan muutosesitystä kannatti Pasi Huhtala.

Keskustelun kuluessa Tuukka Liuha teki seuraavat muutosesitykset:

Sivu 67 lisätään: Palvelubussin palvelutason riittävyttä ja siitä saatavaa palautetta seurataan toimintavuoden aikana aktiivisesti.

Tuukka Liuhan muutosesitystä kannatti Elina Elovirta.

Sivu 68 lisätään: Junaliikenteen liityntäpysäköinnin sujuvuutta ja turvallisuutta seurataan ja pyritään parantamaan.

Tuukka Liuhan muutosesitystä kannatti Elina Elovirta.

Keskustelun kuluessa Taru Cruz teki seuraavan muutosesityksen:

Sivu 68: Kunnossapito ja hoito otsikon alla toisen kappaleen alussa:

Katujen talvikunnossapito kilpailutetaan. Tähän lisäys muotoon: Katujen talvikunnossapito kilpailutetaan huomioiden kevyenliikenteen väylien tarpeet.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että kunnanjohtajan pohjaehdotukseen on tehty kannatettuja muutosesityksiä, joten asiassa tulee äänestää. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että Taru Cruzin muutosesitys sivulle 68 raukeaa kannattamattomana.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Taru Cruzin muutosesitys sivulle 61 hyväksyä yksimielisesti ja totesi, että ei voida ja asiassa täytyy äänestää. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 299

03.11.2025
26.11.2025

kannattavat Taru Cruzin muutosesitystä sivulle 61 äänestävät EI.
Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Aspila Riina, Haapajoki Henri, Huhtala Pasi, Liuha Tuukka, Ojala Carita, Paananen Ismo, Virtanen Kari, Maaranen Sami) ja 3 EI-ääntä (Elovirta Elina, Huhtala Anita, Cruz Taru). Puheenjohtaja totesi, että äänin 8-3 kunnanhallitus on hyväksynyt kunnanjohtajan pohjaehdotuksen.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Tuukka Liuhan muutosesitys sivulle 65 hyväksyä yksimielisesti ja totesi, että ei voida ja asiassa täytyy äänestää. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jota kannattavat Tuukka Liuhan muutosesitystä sivulle 65 äänestävät EI.
Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Haapajoki Henri, Paananen Ismo, Maaranen Sami, Cruz Taru), 6 EI-ääntä (Aspila Riina, Elovirta Elina, Huhtala Pasi, Liuha Tuukka, Ojala Carita, Virtanen Kari) sekä 1 TYHJÄ-ääni (Huhtala Anita).

Puheenjohtaja totesi, että Tuukka Liuhan muutosesitys on tullut kunnanhallituksen päätökseksi.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Tuukka Liuhan muutosesitykset sivuille 67 ja 68 hyväksyä yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti. Puheenjohtaja totesi, että Tuukka Liuhan muutosesitykset ovat tulleet kunnanhallituksen päätöksiksi.

Talousarviokirjan sivut 72-75 (investoinnit)

Ei muutosesityksiä.

Talousarviokirjan sivut 76-84 (konserniyhtiö)

Ei muutosesityksiä.

Kunnanhallitus totesi yksimielisesti, että osioon lisätään konserniyhtiöiden listaus.

Muut muutokset / tekniset muutokset:

Sivu 30: kaksoispisteen tilalle vaihdetaan pilkku

Sivu 68: poistetaan lause ”Säästötoimenpiteenä Yksitystiet-kustannuspaikalta vähennetään 50 000 euroa, joka toteutuu palvelutason laskuna.”

Huomioitavaa: kun talousarviokirjaan (kunnanjohtajan esitys) tehdään kunnanhallituksen päättämät muutokset, niin pöytäkirjan liitteenä olevassa talousarviokirjassa (kunnanhallituksen esityksessä kunnanvaltuustolle) sivunumerointi on muuttunut suhteessa kunnanhallituksen käsittelyyn.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

1. esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028 liitteen mukaisena sisältäen seuraavat kunnanhallituksessa päätetyt muutokset:

Sivu 38: esitys: muutetaan Ideapark/ Kuljun ja Hakkarin alue. tekstilisäys: Selvitetään mahdollisuutta avata myös Kuljun nuorisotila.

Sivu 43 lisäys: Lempäälän kunta seuraa työllisyysalueen kustannuskehitystä tarkasti ja tarkastelee myös vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa työllisyyspalvelut mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

Sivu 51 lisäys: Opettajien työvälineinä säilytetään Windows-laitteet sujuvan opetustyön ja koulun arjen takaamiseksi.

Sivu 65: Tykkilumiladun tekeminen mahdollistetaan edelleen talvikaudelle 2026–2027 entisellä tavoin.

Sivu 67 lisätään: Palvelubussin palvelutason riittävyyttä ja siitä saatavaa palautetta seurataan toimintavuoden aikana aktiivisesti.

Sivu 68 lisätään: Junaliikenteen liityntäpysäköinnin sujuvuutta ja turvallisuutta seurataan ja pyritään parantamaan.

Kunnanhallitus totesi yksimielisesti, että konserniyhtiöiden osioon lisätään konserniyhtiöiden listaus.

Lisäksi todettiin, että

Sivu 30: kaksoispisteen tilalle vaihdetaan pilkku

Sivu 68: poistetaan lause ”Säästötoimenpiteenä Yksityistiet-kustannuspaikalta vähennetään 50 000 euroa, joka toteutuu palvelutason laskuna.”

2. oikeuttaa talouspäällikön tekemään taloussuunnitelma-asiakirjaan vähäisiä teknisiä muutoksia.

Merkittiin pöytäkirjaan, että varajäsen Sami Maaranen oli poissa kokouksesta klo 17.34 - 17.36 pykälän esittelyn kuluessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että talouspäällikkö Kari Auvinen oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan ja poistui kokouksesta klo 19.50 pykälän käsittelyn jälkeen

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 299

03.11.2025
26.11.2025

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 19.51-19.58, jonka jälkeen puheenjohtaja totesi läsnäolijat kuten läsnäololistasta ilmenee sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

Merkittiin pöytäkirjaan, että sivistysjohtaja Nina Lehtinen, yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa ja kehitysjohtaja Antti Korkka poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen klo 19.51.

Kunnanvaltuusto 26.11.2025
618/02.02.00/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2028 liitteen mukaisena.

Päätös

Tiedoksi

Kunnan johtoryhmä, kunnanhallitus, lautakunnat ml. tarkastuslautakunta, talouspalvelut, hallintopalvelut, digipalvelut

Kunnanhallitus	§ 216	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 167	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 318	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

112

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Rakennuskannan huomioiminen käyttötaloudessa ja kunnossapidon järjestelmällinen parantaminen

Kunnanhallitus 16.06.2025 § 216

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen

Lempäälän kunnan hallintosäännön 15 luvun 1 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 28.5.2025 valtuutettu Johanna Kalliomäki jätti kokoomuksen valtuustoryhmän valmisteleman ja 40 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen

”Rakennuskannan huomioiminen käyttötaloudessa ja kunnossapidon järjestelmällinen parantaminen”

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen yhdyskuntalautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Otteet yhdyskuntajohtaja, yhdyskuntalautakunta

Yhdyskuntalautakunta 11.11.2025 § 167

Valmistelija rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja
isännöitsijä Mikko Korhonen
tekninen isännöitsijä Juho Mikkolanniemi

Aloite

Kokoomuksen valtuustoryhmä on valmistellut valtuustoaloitteen;
Rakennuskannan huomioiminen käyttötaloudessa ja kunnossapidon

Kunnanhallitus	§ 216	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 167	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 318	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

järjestelmällinen parantaminen. Valtuustoaloite on jätetty 28.5.2025 kunnanvaltuustossa.

Valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esittävät, että Lempäälässä:

1. Kunnan omien rakennusten ja alueiden kunnostus- ja ylläpitotarpeet kartoitetaan ja kirjataan ajan tasalle omaksi suunnitelmaksi.
2. Suunnitelma käsitellään vuosittain Kiinteistö- ja toimitilaohjelman yhteydessä.
3. Rakennusten kunnostus- ja ylläpito huomioidaan suunnitelmallisesti ja systemaattisesti talousarvion laadinnassa.
4. Uusien hankkeiden yhteydessä arvioidaan ja tuodaan päätöksenteossa esiin sekä investointi- että käyttötalouden vuosittaiset kulut.

Vastaus aloitteeseen

Lempäälän kunta omistaa yli 100 kiinteistöä ja on vuokralla noin 15 kiinteistössä. Kiinteistöjen määrä ja ylläpidettävät neliöt vaihtelevat vuosittain. Tämän hetken arvio korjausvelasta on n. 25 milj. euroa. Korjausvelan rahallinen arvo kertoo paljonko korjauksia on tekemättä. Pääosin kunnan kiinteistöt ovat varsin hyvässä kunnossa, koska rakennuskanta on pääosin varsin uutta, mutta ilman suunnitelmallista ja systemaattista kunnossapitoa korjausvelka pääsee kasvamaan holtittomasti. Rakennuksia on edullisempi kunnostaa ajoissa, kuin liian myöhään.

Lempäälän kunnan asukasmäärä on kasvanut pitkään, erityisesti Lempäälään on muuttanut paljon lapsiperheitä. Koulu ja päiväkotitiloja on tarvittu jatkuvasti lisää, välillä nopeallakin aikajänteellä, missä ovat auttaneet siirtokelpoiset rakennukset. Kasvavan kunnan muutkin tarpeet lisääntyvät väkimäärän kasvaessa, kuten liikuntapaikkarakentaminen ja keskustan kehittäminen elinvoiman lisäämiseksi. Akuutit uudet investoinnit ja viime vuosien sopeutustoimet ovat pienentäneet kunnossapidon määrärahoja. Lisäksi rakentamisen kustannukset ovat kasvaneet, mitä ei ole voitu huomioida talousarviossa.

Kohta 1:

Tiedolla johtamisen parantamiseksi ja päätöksenteon tueksi tulee olla ajantasaiset tiedot kunnan omistamien kiinteistöjen ja alueiden kuntotasosta ja tarvittavista korjaustarpeista. Yhdyskunnan palvelualueen tilat ja rakennuttamisen tehtäväalueella toistaiseksi käytössä ollut kiinteistönhallintajärjestelmä ei ole tukenut pitkántähtäimen suunnitelmien (myöhemmin PTS) systemaattista tekemistä eikä kiinteistöjen kuntotason määrittämistä ja kunnan kiinteistöomaisuuden korjausvelan laskentaa. Kuntotaso ja korjausvelka on laskettu tarvittaessa käsin, mikä sitoo paljon resursseja ja lopputulos ei ole luotettava.

Tilat ja rakennuttaminen laati vuonna 2024 suunnitelman uuden kiinteistönhallintajärjestelmän hankinnasta ja siihen siirtymisestä. PTS:ien, kuntotaso- ja korjausvelkalaskennan lisäksi järjestelmän tulee tukea sisäisen vuokran laskentaa ja taipua nykyaikaiseen kiinteistötiedon hallintaan.

Kunnanhallitus	§ 216	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 167	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 318	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Selvityksen lopputuloksena on päätetty siirtyä vuoden 2025 aikana Skenarius-järjestelmään ja luopua vanhasta järjestelmästä. Uuteen järjestelmään siirtyminen tapahtuu vaiheittain. Keväällä on laadittu sote- ja pelastuskiinteistöjen yhtiöittämisselvitykseen pohjatiedoksi perustettavalle yhtiölle siirtyvien kiinteistöjen PTS:t. Kesällä on testattu sisäisten vuokrien laskentaa uudessa ohjelmassa ja tehty tarvittavia korjauksia. Loppuvuodesta 2025 jatketaan muiden kiinteistöjen tietojen siirtämistä uuteen järjestelmään ja laaditaan pohjat PTS:lle ja kuntotason määrittämiselle.

Kohta 2:

Kun uusi järjestelmä on saatu otettua käyttöön, kunnossapitosuunnitelma käsitellään kiinteistö- ja toimitilaohjelman yhteydessä. Tavoitteena on saada järjestelmä kevään 2026 aikana käyttökuntoon. Seuraava kiinteistö- ja toimitilaohjelman päivitys on tulossa käsittelyyn alkuvuodesta 2026, mihin tietoja ei vielä saada.

Kohta 3:

Rakennusten kunnostus ja ylläpito huomioidaan talousarvion laadinnassa määrärahojen puitteissa. Kunnanvaltuusto määrittelee talousarvion valmistelulle raamin, mihin talousarvion laadinnassa tulee päästä. Kasvavat muut kunnan kulut "syövät" kunnossapidon määrärahoja, jotta vaadittuun talousarvioraamiin päästään. Rakennusten kunnostustöitä joudutaan priorisoimaan jatkuvasti ja jo suunniteltuja korjauksia joudutaan siirtämään.

Kohta 4:

Lempäälän kunta on ottanut vuonna 2024 käyttöön vaikutusten arvioinnin, mikä tulee laatia rakennushankkeiden käynnistyspäätöksen yhteydessä. Hakkarin liikuntahallin peruskorjauksen käynnistyspäätös oli ensimmäinen iso rakennushanke, mihin laadittiin laaja vaikutusten arviointi. Vaikutusten arvioinnissa tuodaan esille myös talousvaikutukset, kuten muuttuvat käyttömenot. Tulevaisuudessa myös uusien hankkeiden yhteydessä tuodaan esille hankkeen vaikutukset käyttötalouteen.

Kiinteistöjen ylläpidosta aiheutuvien kustannusten tasapainottamiseksi, tulee myös tulopuolta, eli vuokrahintoja tarkastella säännöllisesti ja kriittisesti. Lautakuntien ja viranhaltijoiden tulee noudattaa kunnanhallituksen hyväksymiä ulosvuokrausperiaatteita. Ulosvuokrauksesta on laadittu periaatteet, mikä on päivitetty viimeksi 18.11.2024 kunnanhallituksessa § 263. Pääperiaatteena vuokrauksessa on, että vuokralaisen maksama vuokra kattaa tilojen ylläpidon, kunnossapidon ja pääoman sekä hallinnon aiheutumat kulut kokonaisuudessaan. Päätöksessä on määritelty reunaehdot poikkeamiselle ulosvuokrausperiaatteiden mukaisesta vuokrahinnasta.

Kunnan lakisääteisten ydintoimintojen turvaamiseksi, on syytä tarkastella kriittisesti muiden kiinteistöjen säilyttämistä kunnan omistuksessa. Tätä arviointia tehdään kiinteistö- ja toimitilaohjelman päivityksen yhteydessä.

Kunnanhallitus	§ 216	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 167	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 318	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Lisätietoja: rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja, puh. 050 3839 764,
sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Isännöitsijä ja talotekninen isännöitsijä

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 318**Esittelijä**

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Isännöitsijä ja talotekninen isännöitsijä

Kunnanhallitus	§ 216	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 167	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 318	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Kunnanvaltuusto 26.11.2025
568/10.03.02.00/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Tiedoksi

Isännöitsijä ja talotekninen isännöitsijä

Kunnanhallitus	§ 215	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 168	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 319	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

113

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Matkailuun, retkeilyyn ja virkistyskäyttöön tulevat alueet tulee selkeästi kartoittaa

Kunnanhallitus 16.06.2025 § 215

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen

Lempäälän kunnan hallintosäännön 15 luvun 1 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 28.5.2025 valtuutettu Anita Huhtala jätti vihreän valtuustoryhmän valmisteleman ja 32 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen

"Matkailuun, retkeilyyn ja virkistyskäyttöön tulevat alueet tulee selkeästi kartoittaa"

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen yhdyskuntalautakunnalle valmisteltavaksi yhteistyössä Lempäälän Kehitys Oy:n kanssa.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Otteet yhdyskuntajohtaja, yhdyskuntalautakunta

Yhdyskuntalautakunta 11.11.2025 § 168

Valmistelija liikuntapaikka-asiantuntija Sari Juuti
Lempäälän kehityksen tj Ahti Laakso

Kunnanvaltuuston kokouksessa 28.5.2025 valtuutettu Anita Huhtala jätti vihreän valtuustoryhmän valmisteleman ja 32 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen "Matkailuun, retkeilyyn ja virkistyskäyttöön tulevat alueet tulee selkeästi kartoittaa".

Kunnanhallitus	§ 215	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 168	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 319	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Aloitteessa todetaan, että Lempäälän kunnalla on omistuksessa maa-alueita, jotka ovat tarkoitettuja retkeily-, virkistys- ja matkailukäyttöön - osa myös yritysalueiksi. Näiden alueiden koordinointi-, profilointi- ja kehittämistyö on pirstaleista ja vailla kokonaishallintaa. Lempäälä sijaitsee maan vilkkaimmin liikennöidyn tien varressa sekä raideliikenteellisesti erinomaisessa paikassa lähellä maakunnan ja koko Suomen kehittyvintä aluetta.

Matkailuun, retkeilyyn ja virkistyskäyttöön tulevat alueet tulee selkeästi kartoittaa. Tällaisia alueita ovat mm. Haljastennokka, Puntala, Mäyriä, Salonsaari, Hakkarin kartanon alue, Myllyranta ja Hääkivi. Alueiden perustiedot tulee selvittää ja osallistaa kuntalaisia, yhdistyksiä, yhteisöjä, vaikuttamistoimielimiä ja yrityksiä osallistumaan alueiden kehittämiseen ja profiloimiseen. Unohtaa ei saa tulevia sukupolvia. Em. alueiden kaltaisia alueita on jatkossakin hankalaa ja kallista hankkia, joten asiaa tulee edistää erityistä huolellisuutta noudattaen. Esimerkiksi Mäyriä on ainutlaatuinen paikka, jonka jatkokäyttöä tulee suunnitella harkiten ja siten että kaikki kuntalaiset pääsevät siitä nauttimaan.

Mm. hallintolaki ja kunnan hallintosääntö painottavat, että kunnan eri toimielimet huolehtivat toimintansa osalta kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä seuraavat toiminnan asiakaslähtöisyyttä. Myös hyvän hallinnon avoimuus ja tasapuolisuus sekä hankintalaki ja EU:n kilpailudirektiivit luovat julkiselle hallinnollemme vaateet noudattaa edellä mainittuja normeja.

Hallintosäännössä on määräys lautakuntien tehtävistä. "Lautakunnat vastaavat palvelujen järjestämisestä, tuottamisesta, kehittämisestä ja toiminnanarvioinnista kunnan strategian linjausten mukaisesti". Kunnan juuri perustettu Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta vastaa matkailun ja liikunnan palveluista. Tätä lautakuntaa ei saa ohittaa em. alueiden suunnittelussa, kehittämisessä eikä päätöksissä. Hallintosääntö on myös viranhaltijalle sitova noudatettavaksi.

Kehittämisen keinoina tulee olla esillä mm. kunnan oma toiminnan järjestäminen, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa tehtävät #Kyllä-sopimukset, vuokraaminen tai myyminen. Kehittämisessä tulee ottaa huomioon lisääntyvä positiivinen yritysysteistyö. Kun tehdään yhteistyötä kunnan kanssa, kuntaa sitoo vaatimus hyvästä hallinnosta, läpinäkyvyydestä, kuntalaisten osallistamisesta, tasapuolisuudesta ja kuntaa sitovista laeista, asetuksista ja normeista. Laillisuutta tulee ehdottomasti noudattaa. Kehitetään Lempäälän matkailu-, retkeily- ja virkistysalueita yhdessä.

Vastaus aloitteeseen:

Alueiden kartoitus ja kehittämisen lähtökohdat

Kuten aloitteessa on todettu, niin Lempäälä tarjoaa hyvät mahdollisuudet matkailuun, ulkoiluun ja virkistystoimintaan. Lisäksi yksityiset toimijat ja yritykset täydentävät kuntalaisten, sekä vierailijoiden mahdollisuuksia hyödyntää monipuolista matkailutarjontaa. Kohteet ovat profiloituneet eri tarkoituksiin ja on tätä myötä löytäneet eri kohderyhmät ja käyttäjät. Alueita on vuosien varrella kartoitettu ja selvitetty laajasti, mutta kohteiden ylläpitoon ja

Kunnanhallitus	§ 215	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 168	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 319	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

kehittäminen edellyttäisi myös riittäviä resursseja sekä pitkäjänteisyyttä ja suunnitelmallisuutta investointeihin.

Lempäälän kunnan kiinteistöt sekä maa-alueiden omistus ja kehittäminen kuuluvat yhdyskunnan palvelualueelle ja kohteiden toiminnan sisältö hyvinvoinnin- ja elinvoimapalveluiden palvelualueelle. Lisäksi Lempäälän Kehitys omalta osaltaan markkinoi ja tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Kunnan ja Lempäälän Kehityksen välisen palvelusopimuksen mukaan Lempäälän Kehitys vastaa kunnan matkailun kehittämisestä ja koordinoinnista. Lempäälän Kehitys on juuri valmistellut koko kunnan matkailun yleissuunnitelmaa, jossa myös kunnan omistamat virkistysalueet on mahdollisuuksien mukaan huomioitu kehitettävänä kohteina. Lempäälän kunnan retkeily-, virkistys- ja matkailukohteita kehitetään ja koordinoidaan jo yhteistyössä kunnan sekä muiden toimijoiden kanssa. Alueiden suunnittelua sekä ajantasaista seurantaan tehdään jatkuvasti. Tällä varmistetaan, että Lempäälän kunnan kehitys pohjautuu avoimuuteen, osallistavuuteen ja näkyvyyteen.

Juuri valmistuneessa koko kuntaa koskevassa matkailun yleissuunnitelmassa on tunnistettu ja nostettu esiin useita sekä yleiseen virkistykseen että matkailuun soveltuvia kehitettäviä kohteita kuten Mäyriä ja Salonsaari. Suunnitelma valmistuu vuoden 2025 loppuun mennessä ja sen teemana on luonto ja vesistömatkailu. Tämä yleissuunnitelma vastaa valtuustoaloitteen toiveeseen alueiden kartoittamiseksi.

Kiinteistöohjelma ja alueiden omistuksen linjaukset

Kunnassa on oma kiinteistö- ja toimitilaohjelma, jonka viimeisen päivityksen kunnanhallitus on hyväksynyt 19.05.2025 § 154. Kiinteistö- ja toimitilaohjelman tavoitteena on selvittää ja linjata mitä ja miten kunta haluaa omistaa, sekä kuinka ja mihin tarkoituksiin sen tulee omistuksiaan käyttää. Kiinteistöjen kunnan säilyttäminen edellyttää riittäviä resursseja kiinteistöjen kunnossapitoon ja korjauksiin sekä pitkäjänteisyyttä ja suunnitelmallisuutta investointeihin. Kiinteistö- ja toimitilaohjelmaa päivitetään yhden – kahden vuoden välein, valmistelu tehdään poikkihallinnollisesti yhdessä yhdyskunnan, kasvatusta- ja opetus- sekä hyvinvoinnin ja elinvoiman palvelualueiden kanssa. Aloitteessa mainitut kohteet ovat kunnan kiinteistö- ja toimitilaohjelman kehitettävien kohteiden salkussa.

Vaikka alueita halutaan uudistaa, on muistettava myös, että kunnan on kehittäessään alueita noudatettava voimassa olevia kaavamääräyksiä sekä muiden mahdollisten viranomaisten antamia määräyksiä. Esimerkiksi Hääkiven alueella tehtäviä muutostöitä suunniteltaessa on aina pyydettävä maakuntamuseon lausunto. Lisäksi alueelle sijoitettavat toiminnot voivat edellyttää asemakaavan laatimista, mikäli rakentamistarve sitä vaatii.

Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kuntalaisia ja eri vaikuttajaelimiä kuullaan pienissä ja suurissa päätöksissä, riippuen niiden vaikuttavuutta käyttäjiin. Kyselyjä tehdään kohdennetusti suoraan kuntalaisille, yhdistyksille, seuroille tai palvelua käyttäville tahoille. Esimerkiksi tänä vuonna Lempäälän kunta käynnisti Haljasten alueen

Kunnanhallitus	§ 215	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 168	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 319	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

asemakaavamuutostyön. Kuntalaisilla oli mahdollisuus antaa ehdotuksia alueen kehittämisestä, luonnonympäristön säilyttämisestä sekä jättää ideoita lisärakentamisen toteuttamisesta.

Kunnan päätöksissä, joilla on suora tai epäsuora vaikutus alueisiin, osallistetaan kuntalaisia asianmukaisin menetelmin. Kunnanhallitus päätti 12.8.2024 (§ 160) ottaa käyttöön ennakkovaikutusten arviointimallin, joka on ollut käytössä syyskuusta 2024 alkaen. Päätösten ennakkovaikutusten arviointi tekee valmistelun läpinäkyväksi ja antaa sekä päättäjille että kuntalaisille tietoa valmistelun taustoista ja toiminnan vaikutuksista.

Toimielinten rooli ja hallintosäännön noudattaminen

Matkailun kehittämisen vastuu on palvelusopimuksen mukaisesti Lempäälän Kehityksellä. Kaikkia kunnan matkailu- ja virkistysalueita koordinoidaan kunnan sekä Kehityksen toimesta hyvässä yhteistyössä käyttäjien eli kuntalaisten sekä yrittäjien kanssa.

Uudelle hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnalle, kuten kaikille lautakunnille kuuluu omalta osaltaan vastata kuntalaisen hyvinvoinnin sekä kunnan elinvoiman edistämisestä. Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan tehtävissä painottuu palvelut, joilla kunta edistää asukkaidensa ja yhteisöjensä hyvinvointia ja tämän kautta alueen elinvoimaa.

Kumppanuudet ja yritysyhteistyö

Lempäälän kunta on jo vuosia tehnyt yhdistysten kanssa yhteistyötä. Kunnassa kumppanuudella tarkoitetaan kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden välistä yhteistyötä. Tätä on edistetty erityisesti avoimella foorumitoiminnalla (järjestöt, seurat, kulttuuritoimijat), yhteisöavustuksilla ja kumppanuussopimuksilla. Kumppanuuden avulla kuntalaisille tuotetaan tärkeitä palveluja, kehitetään kunnan elinvoimaisuutta ja parannetaan kuntalaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Kyllä-kumppanuussopimukset tukevat Lempäälän kunnan omaa palvelutarjontaa ja strategisia tavoitteita. Kumppanuustoiminta ei ole kunnan lakisääteistä toimintaa, vaan se toteutetaan aina harkinnanvaraisena rekisteröityneen yhdistyksen ja kunnan välillä. Kumppanuussopimusten tavoitteena on toteuttaa palveluja, jotka tuovat kustannussäästöjä kunnalle (huomioitu kunnan sopeutusohjelmassa 2024–2026). Sopimuksia on tehty noin kaksikymmentä kappaletta, sopimukset ovat vuodesta kolmeen vuoteen ja sopimuksen laajuudesta sovitaan aina erillisellä sopimuksella.

Tulevaisuuden kehittämistoimet

Lempäälän kunnassa on jo nyt olemassa aloitteen mukaista koordinoitua. Kohteita kehittäessä koordinoituvastuu kuuluu yhdyskunnan palvelualueelle, kohteen mukaan, yhteistyötä tehdään muiden palvelualueiden ja toimijoiden kanssa. Alueiden kehittämisessä ja suunnittelussa huomioidaan ja osallistetaan mahdollisuuksien mukaan sekä alueen yrityksiä että kuntalaisia.

Kunnanhallitus	§ 215	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 168	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 319	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Viime vuosien muutoksissa on huomattu, että vapaa-ajan alueet ovat kuntalaisille tärkeitä. Kuten valtuustoaloitteessa on esitetty, poikkihallinnollisen yhteistyön lisäämistä kunnan sisällä sekä vuorovaikutusta kuntalaisten kanssa on kehitettävä. Tulevaisuudessa yhteistyötä ja tiedottamista kuntalaisille kehitetään, samalla selvitetään vapaa-ajan alueiden merkitystä kuntalaisille entistä systemaattisemmin. Unohtaa ei sovi, että rakennettujen virkistysalueiden lisäksi Suomen ainutlaatuinen jokaisenoikeus liikkua luonnossa antaa erinomaiset puitteet liikkua metsissä, virkistäytyä luonnossa ja vesistöissä.

Liitteet:

Valtuustoaloite 28.5.2025: Matkailuun, retkeilyyn ja virkistyskäyttöön tulevat alueet tulee selkeästi kartoittaa

Lisätietoja:

liikuntapaikka-asiantuntija Sari Juuti, puh. 0500 633241
toimitusjohtaja Ahti Laakso, puh. 040 6617496
sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18.19.

Tiedoksi

kunnanhallitus, kunnanvaltuusto

Kunnanhallitus	§ 215	16.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 168	11.11.2025
Kunnanhallitus	§ 319	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 319

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 26.11.2025
567/10.03.01.00/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus	§ 53	10.02.2025
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 104	21.10.2025
Kunnanhallitus	§ 317	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

114

Vastaus valtuustoaloitteeseen/Nuorisotyön vahvistaminen koulunkäynninohjaajien osaamisella ja työpanoksella erityisesti koulujen loma-aikoina

Kunnanhallitus 10.02.2025 § 53

Valmistelija vs. hallintopäällikkö Riku Hevonkorpi

Lempäälän kunnan hallintosäännön 15 luvun 1 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Hallintosäännön 1 luvun 2 §:n mukaan aloitteen käsittelee 8 kuukauden kuluessa se viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 22.1.2025 valtuutettu Hanna Kairimo jätti 41 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen

”Nuorisotyön vahvistaminen koulunkäynninohjaajien osaamisella ja työpanoksella erityisesti koulujen loma-aikoina”.

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: vs. hallintopäällikkö Riku Hevonkorpi, puh. 041 731 0412.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen kasvatus- ja opetuslautakunnalle sekä yhteisölautakunnalle valmisteltavaksi.
Päätös	Kunnanhallitus päätti lähettää valtuustoaloitteen kasvatus- ja opetuslautakunnalle sekä yhteisölautakunnalle valmisteltavaksi.
Otteet	sivistysjohtaja, vs. yhteisöjohtaja, lautakunnat

Kunnanhallitus	§ 53	10.02.2025
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 104	21.10.2025
Kunnanhallitus	§ 317	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Kasvatus- ja opetuslautakunta 21.10.2025 § 104

Valmistelija kehittämisspäällikkö Tuija Ylä-Himanka, nuorisopäällikkö Jussi Kolehmainen

Kunnanhallitus lähetti 10.2.2025 § 53 kasvatus- ja opetuslautakunnalle sekä yhteisölautakunnalle valmisteltavaksi kunnanvaltuuston jäsen Hanna Kairimon jättämän 41 valtuutetun ja varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen: *"Nuorisotyön vahvistaminen koulunkäynninohjaajien osaamisella ja työpanoksella erityisesti koulujen loma-aikoina"*.

Allekirjoittaneet esittävät selvitettäväksi, miten koulunkäynninohjaajien roolia voitaisiin nuorisotyössä hyödyntää, sekä millainen kustannusvaikutus olisi koulunkäynninohjaajien työskentelyllä nuorisotyössä loma-aikoina vaihtoehtona lomautukselle ja nuorisotilojen sulkemiselle. Kehittämisspäällikkö (lasten, nuorten ja perheiden palvelut) Tuija Ylä-Himangan ja nuorisopäällikkö Jussi Kolehmaisen yhteistyössä laatima vastaus esitetään tämän pykälän selostusosassa seuraavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

1. Selvitetään yhteistyössä kasvatus- ja opetustoimen sekä yhteisöpalveluiden kanssa millä tavoin koulunkäynninohjaajien roolia voitaisiin hyödyntää nuorisotyössä.

Lempäälän ala- ja yläkouluilla toimii yhteensä noin 120 vakituista ohjaajaa. Ohjaajille (aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulunkäynninohjaajille) tarjotaan koulujen loma-ajan työtä varhaiskasvatuksesta, aamu- ja iltapäivätoiminnan päivystyshoidosta sekä puistoruokailusta. Palautteissa on noussut esiin se, että kaikki loma-aikoina tarjottava työ ei ole tuntunut ohjaajista mielekkäältä tai omaan osaamiseen sopivalta; erityisesti jos oma työ sijoittuu eri ikäryhmän pariin. Lomautuksiin kunnalla ei ole viime vuosina ollut tarvetta. Lomautus onkin aina se viimesijaisin vaihtoehto.

Nuorisopalveluiden loma-ajan toiminta sisältää nuorisotilatyötä, leiritoimintaa sekä erilaisia tapahtumia. Loma-aikana kävijämäärät ovat jääneet nuorisotiloilla vähäisiksi. Koulunkäynninohjaajien resurssilla ei ole tarvetta nuorisopalveluiden toiminnassa.

Vaihtoehtoja nuorten kohtaamistyön lisäämiseen:

- a) Erilaiset teemalliset kerhot ja työpajat kouluilla nuorten toiveiden ja ideoiden pohjalta. Avoimien kerhojen lisäksi olisi mahdollista järjestää kutsukerhoja haavoittuvassa asemassa oleville nuorille. Osallistujat tulisi kartoittaa ennalta moniammatillisen yhteistyön pohjalta. Toiminnassa olisi mahdollista huomioida myös 6-7-luokkien nivelvaihetta tukeva työskentely.

Kunnanhallitus	§ 53	10.02.2025
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 104	21.10.2025
Kunnanhallitus	§ 317	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

- b) Nuorten kohtaaminen jalkautumalla. Jalkautuminen nuorten suosimille alueille erityisesti kesäloman aikana (tätä toteuttaa tällä hetkellä Lempäälässä myös Saapastoiminta).

2. Selvitetään millainen kustannusvaikutus, sillä olisi, jos koulunkäynninohjaajat toimisivat nuorisotyössä vaihtoehtona loma-aikojen lomautukselle ja esimerkiksi nuorisotilojen sulkemiselle.

Kerho- ja työpajatoiminnan tarpeelle tulisi tehdä ennakkokartoitus moniammatillisen yhteistyön pohjalta. Nuorisotyön kokemusten perusteella nuorten tavoittaminen avoimeen kerhotoimintaan on loma-aikoina epävarmaa. Nivelvaihtelytyöhön suunnattu, kohdennettu kerhotoiminta, voisi toisaalta luoda turvaa alakoulun ja yläkoulun väliseen siirtymään.

Myöskään jalkautuvan työn osalta on mahdotonta tietää etukäteen tarvetta toiminnan lisäämiselle. Nuoret liikkuvat loma-aikaan vilkkaasti ja siihen vaikuttaa esim. kaverit, erilaiset seudun tapahtumat ja sää. Saapastoiminta päivystää Lempäälässä noin 30 iltana vuodessa.

Nuorisotilat ovat joului- ja kesälomalla rajoitetusti auki. Kävijämäärät ovat jääneet vähäisiksi. Kesäajalla 2025 nuortentila Spotin kävijämäärät putosivat 10-20 nuoreen. Syys- ja talvilomilla nuorisotiloilla järjestetään laajasti toimintaa. Tilatoiminta on yksi nuorisotyössä määritellyistä työmuodoista. Lempäälässä nuorisotyön työmuotoja toteuttavat nuorisolaan ammattilaiset yhdessä laaditun nuorisotyön perussuunnitelman pohjalta.

Johtopäätökset

1. Nuorisopalveluiden toiminnassa koulujen loma-aikoina ei ole tarvetta lisäresurssille.
2. Koulujen loma-aikojen palveluiden uusille avauksille (kuten kerhotoiminta tai jalkautuva nuorten kohtaaminen) ei ole budjetoitu määrärahaa.
3. Koulunkäynninohjaajille on jatkossakin tarjolla työtä koulujen loma-aikoina aamu- ja iltapäivätoiminnassa, varhaiskasvatuksessa ja puistoruokailussa. Työntekijöiden omia toiveita huomioidaan kesäajan työskentelyä ja lomaa suunniteltaessa.

Näiden johtopäätösten myötä kustannusvaikutuksia ei ole lähdetty tarkemmin selvittämään.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789
Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Kunnanhallitus	§ 53	10.02.2025
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 104	21.10.2025
Kunnanhallitus	§ 317	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta, kehittämispäällikkö (lasten, nuorten ja perheiden palvelut), nuorisopäällikkö

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 317

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus	§ 53	10.02.2025
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 104	21.10.2025
Kunnanhallitus	§ 317	17.11.2025
Kunnanvaltuusto		26.11.2025

Kunnanvaltuusto 26.11.2025
131/12.05.00/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Tiedoksi

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta, kehittämispäällikkö (lasten, nuorten ja perheiden palvelut), nuorisopäällikkö